

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2002)

3ο Συνέδριο ΕΤΠΕ «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση»

Αφιέρωμα στο Βίκτορα Ουγκό: Ο Άνθρωπος και το Έργο του μέσα από Εικόνες

Κυριακή Καραμανώλη-Κελίδη

Βιβλιογραφική αναφορά:

Καραμανώλη-Κελίδη Κ. (2026). Αφιέρωμα στο Βίκτορα Ουγκό: Ο Άνθρωπος και το Έργο του μέσα από Εικόνες . *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 1, 405–410. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/8917>

Αφιέρωμα στο Βίκτορα Ουγκό: Ο Άνθρωπος και το Έργο του μέσα από Εικόνες

Κυριακή Καραμανώλη-Κελίδη
Επιμορφώτρια ΤΠΕ - Καθηγήτρια Γαλλικής γλώσσας
Σέρρες
kkaraman@de.sch.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εισήγηση γίνεται μία προσπάθεια διαφορετικής προσέγγισης του έργου και της προσωπικότητας του Γάλλου συγγραφέα, με κύριο στόχο την αρμονική συνύπαρξη της κριτικής σκέψης με τη χιουμοριστική αντιμετώπιση μιας τραγικής πραγματικότητας. Το Διαδίκτυο έρχεται να συμβάλλει με ένα τεράστιο πλούτο πηγών για πληροφόρηση σαν ένα ελάχιστο φόρο τιμής στην αστείρευτη φαντασία και το ταλέντο του διάσημου Γάλλου συγγραφέα και οραματιστή, διακόσια χρόνια μετά τη γέννησή του.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: γελιογραφία, ταξιδιώτης, σκίτσο, εικονογράφηση, γυναίκα, Εσμεράλδα, Σάρα, Βασίλισσα, μελλοθάνατος, δήμιος, φυλακή, ποιητής, τραγωδία, θάνατος, κόρη, Λεοπολτίν.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Παιδαγωγικό σενάριο: Συμπληρώθηκαν διακόσια χρόνια από την γέννηση του Βίκτορα Ουγκό. Ολόκληρη η Γαλλία τιμά τον μεγάλο της ρομαντικό συγγραφέα και ποιητή με πλήθος από εκδηλώσεις γύρω από τη ζωή και το έργο του. Οι μαθητές θα πραγματοποιήσουν ένα εικονικό ταξίδι στην γενέτειρά του, Βεσανçon, θα λάβουν μέρος στις εκδηλώσεις που γίνονται εκεί προς τιμήν του και θα συγκεντρώσουν πλούσιο πληροφοριακό υλικό.

Κοινό: Οι δραστηριότητες απευθύνονται κυρίως σε μαθητές του Λυκείου.

Διάρκεια: 3 διδακτικές ώρες.

Μέσα υλοποίησης: έντυπο υλικό, διαδίκτυο, φύλλα εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή.

Βασικοί στόχοι: Οι μαθητές θα αναπτύξουν την ικανότητα:

- Κατανόησης γραπτού λόγου.
- Παραγωγής γραπτού λόγου.
- Έκφρασης της προσωπικής γνώμης και αιτιολόγησής της.
- Έκφρασης των συναισθημάτων τους.
- Αξιοποίησης της δημιουργικότητας και της φαντασίας τους.
- Ανάπτυξης της κριτικής σκέψης.
- Αξιολόγησης της πληροφορίας.

Οι Νέες Τεχνολογίες συμβάλλουν σημαντικά:

- Στη γρήγορη και εύκολη πρόσβαση στη πληροφόρηση μέσα από το διαδίκτυο.
- Στην διαρκή ενημέρωση δίνοντας την δυνατότητα εγγραφής σε Ομάδες συζήτησης (News Groups), ή σε Forum συζητήσεων και λίστες διάχυσης της πληροφορίας (Mailing Lists).

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: HUGO CARICATURE

Η ζωή, η προσωπικότητα, οι ιδέες, ακόμη και η εξωτερική εμφάνιση του Ουγκό, αποτέλεσαν για πολλούς σκιτσογράφους πηγή έμπνευσης, κάτι εξάλλου πολύ φυσιολογικό για κάθε επώνυμο άτομο το οποίο εκτίθεται στο κοινό μέσα από το έργο ή την ίδια του την ζωή και τις δραστηριότητές του. Τα έργα αυτά, σκίτσα, γελοιογραφίες ή και κόμικς, απεικονίζουν διάφορες στιγμές της ζωής του, ή αφήνουν αιχμές για την προσωπικότητά του ή ακόμη τονίζουν με τρόπο πιθανόν χιουμοριστικό φυσικές ατέλειες. Οι σκιτσογράφοι του φροντίζουν να τονίζουν πάντοτε το μεγάλο του μέτωπο και το δυσανάλογο με το μέγεθος του κορμού του κεφάλι. Ο ίδιος, ραχτικός στην πραγματικότητα, είναι γνώστης όλων αυτών των ατελειών και θα δηλώσει υπερήφανος μέσα σε αυτό το "χοντρό" κεφάλι

Βασικοί στόχοι: Στην προτεινόμενη δραστηριότητα οι μαθητές θα εκφράσουν την γνώμη τους για την σκιτσογραφία, θα προβληματισθούν για τα όρια ανάμεσα στο σκίτσο και την γελοιογραφία και θα παρατηρήσουν με κριτικό αλλά και χιουμοριστικό πνεύμα αυτή την "άλλη" διάσταση της πραγματικότητας.

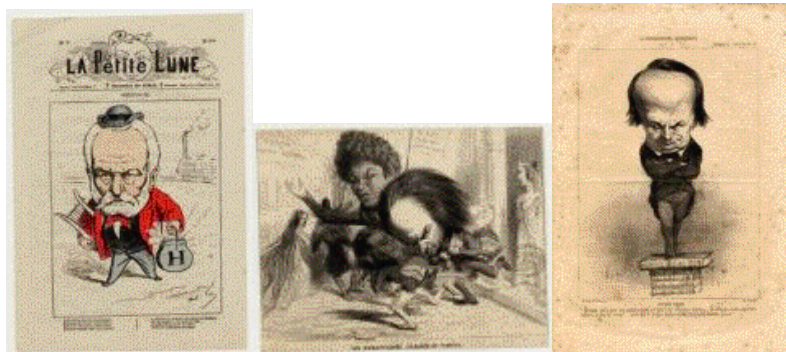
FICHE DE TRAVAIL 1

Nom:

Prénom:

Classe:

1. Observez attentivement les caricatures ci-dessous; par la suite essayez de les associer aux titres convenables.

a. *Le député*

b. *Le romantique pourchassé*

c. *Le voyageur*

À quel partie du corps de V. Hugo le dessinateur a voulu attirer l' attention du lecteur? Pourquoi? Justifiez votre réponse.

2. Visitez le site: <http://www.victorhugo.education.fr/enclasse/portraits.htm>

Essayez de trouver les différents moments de la vie de l' auteur auxquels se réfèrent les caricatures ci-présentées.

3. Essayez de mettre dans le bon ordre les mots dans la phrase suivante. Elle a été prononcée par Hugo, in *Les Feuilles d' automne*.

J' présent âme hommes triomphant ces front aurais à l' toujours au

À quoi l' ecrivain fait-il allusion?

4. Observez les portraits de Hugo ci-dessous. Trouvez-vous qu' ils ont des points communs à des caricatures ci-présentées?

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: HUGO ET SES FEMMES

Βικτόρ Ουγκό ο μύθος. Ο πατέρας, σύζυγος και παππούς αλλά και ο άστατος, ο αιώνια ερωτευμένος, ο άπιστος σύζυγος, ο ανήσυχος, ο λατρεμένος των γυναικών. Εκτός από την Adèle, μητέρα των παιδιών του, η γυναίκα κάθε τύπου, θα παίξει ένα σημαντικό ρόλο στη ζωή του και θα γίνει πρωταγωνίστρια σε πάρα πολλά από τα έργα του που θα της χαρίσουν μαζί με αυτά μία θέση στην αιωνιότητα.

Βασικοί στόχοι: Στην προτεινόμενη δραστηριότητα οι μαθητές θα πληροφορηθούν για τους γυναικείους χαρακτήρες στα έργα του Ουγκό, θα γνωρίσουν αποσπάσματα από τα έργα του, και θα περιγράψουν χαρακτήρες μέσα από την ενημέρωση, έντυπη ή ηλεκτρονική, και την εικονογραφημένη παρουσίαση των έργων του.

FICHE DE TRAVAIL 2

Nom:

Prénom:

Classe:

1. Observez les tableaux ci-dessous. Par la suite essayez d' identifier les images aux noms des femmes.

a. Esmeralda

b. Sarah la baigneuse

c. Lucreèce Borgia

d. La Reine d' Espagne

2. Quels sont les titres des œuvres de Hugo, aux quelles se réfèrent les tableaux ci-dessus?

3. Associez les extraits des œuvres de Hugo aux dessins.

a

b

c

1. Ruy Blas, amoureux en secret de la reine d'Espagne, lui apporte chaque nuit, au péril de sa vie, un bouquet qu'il dépose sur un banc dans le parc du palais... La reine ignore qui lui apporte ces fleurs.

La Reine.

.....
Pourquoi donc suis-je émue en voyant ce jeune homme?

2. - *Savez-vous ce que c'est que l'amitié? demande-t-il.*

- *Oui, répondit l'égyptienne. C'est être frère et sœur... les deux doigts de la main.*

- *Et l'amour? Poursuivit Gringoire.*

- *Oh! l'amour! Dit-elle... C'est être deux et n'être qu'un. Un homme et une femme qui se fondent en un ange...*

3. Sarah, belle d'indolence

Sa balance

Dans un hamac, au-dessus

Du bassin d'une fontaine

Toute pleine

D'eau puisée à l'Ilyssus

4. Essayez la description physique d'une de ces femmes qui vous a beaucoup impressionné.

TΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ : LE DERNIER JOUR D' UN CONDAMNÉ (illustré)

Εικονογραφημένη παρουσίαση του μυθιστορήματος του Βίκτορα Ουγκό "Η τελευταία ημέρα ενός μελλοθάνατου". Το έργο ολόκληρο είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο στις παρακάτω διευθύνσεις:

<http://aeflink.free.fr/ljdjc.htm>

http://www.France.diplomatie.fr/culture/France/biblio/foire_aux_textes/textes/hugo/dernier/dernier.pdf

Βασικοί στόχοι: Στην δραστηριότητα αυτή οι μαθητές καλούνται να εκφράσουν και να δικαιολογήσουν τις απόψεις τους σχετικά με σοβαρά κοινωνικά θέματα, όπως είναι η ποιητή του θανάτου, να προβληματιστούν και να κατανοήσουν δύσκολες καταστάσεις και να περιγράψουν χαρακτήρες.

FICHE DE TRAVAIL 3

Nom:

Prénom:

Classe:

1. Observez attentivement chaque dessin. Par la suite essayez d'imaginer l'histoire et de donner un titre à chaque dessin.

2. Rédigez à deux un court discours contre la peine de mort en justifiant votre opinion par des arguments.

Des sites à consulter:

<http://www.justice.gouv.fr/textfond/mort.htm> (Texte de l'abolition de la peine de mort en France).

<http://www.senat.fr/evnement/archives/D22/abolition.html> (La situation de la peine de mort dans le monde).

<http://www.francite.net/education/cyberprof/page193.htm> (Un quiz détaillé sur le texte de Victor Hugo).

3. Essayez de décrire la scène, le dessin ou le personnage qui vous a le plus impressionné.

TΙΤΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: DEMAIN DÈS L' AUBE (*en bande dessinée*)

Πρόκειται για ένα από τα τραγικότερα ποιήματα του Ουγκό, σε μορφή κόμικς. Το ποίημα είναι αφιερωμένο στη μνήμη της κόρης του Λεοπολντίν, η οποία πνίγηκε στο Villequier στις 4 Σεπτεμβρίου 1843 και περιλαμβάνεται στην ποιητική συλλογή με τίτλο "Les Contemplations"

Βασικοί στόχοι: Δίνεται προτεραιότητα στη δημιουργική σκέψη και στη φαντασία. Οι μαθητές εκφράζουν και αιτιολογούν τα συναισθήματά τους με την κατανόηση του ποιήματος, ενώ παράλληλα παροτρύνονται να σχεδιάσουν, να μεταφράσουν και να γράψουν στίχους. Στην γραμματική γίνεται επανάληψη του Μέλλοντα διαρκείας.

FICHE DE TRAVAIL 4

Nom:

Prénom:

Classe:

Visitez le site: <http://www.lettres.net/hugo/demain>

1. Lisez le poème en B.D. Ensuite essayez d'exprimer les sentiments qui vous sont provoqués. Regardez attentivement ces dessins. Comment sont-ils exprimées par le dessinateur les sentiments de la mélancolie, de l'isolement et de l'indifférence à tout ce qui entoure le poète?

Sur les voiles au loin descendant vers L'ar fleur

Dans rien voir au dehors, sans entendre aucun bruit

Seul, inconnu, le dos courbé, les mains croisées

2. Imaginez à quel être adoré s' adresse ce poème.

3. Essayez à la manière de Wiko l' adaptation en B.D. de ces vers de Victor Hugo aussi dédiés à Léopoldine. (Wiko in <http://www.ornitho.org/ornitho/terrain1.html>)

*Elle avait pris ce pli dans son âge enfantin
De venir dans ma chambre un peu chaque matin:
Je l' attendait ainsi qu' un rayon qu' on espère:
Elle entraît et disait: Bonjour, mon petit père*

"L' Art d' être grand-père"

4. Répérez dans la grille ci-dessous tous les verbes du poème au futur.

P	A	R	R	I	V	E	R	A	I
O	A	D	I	S	M	C	V	B	N
M	A	R	C	H	E	R	A	I	M
O	P	I	T	Y	T	R	D	K	L
A	S	D	G	I	T	F	A	H	N
Z	X	C	V	B	R	N	J	K	L
I	R	A	I	F	A	A	O	P	O
Q	W	E	R	T	I	Y	I	I	D
R	E	G	A	R	D	E	R	A	I

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΒΙΚΤΟΡΑ ΟΥΓΚΟ

1. Site de la Bibliothèque nationale de France: <http://www.bnf.fr>
2. Gallica: la bibliothèque numérique de la Bibliothèque nationale de France: <http://gallica.bnf.fr>
3. Liste Hugo: <http://sgpliste.cndp.fr/wws/info/hugo>